

Yttrande över remiss: En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69)

Allmänna synpunkter

Landstinget Västernorrland välkomnar överlag utredningens resultat och dess ambitioner för en mer inkluderande kulturskola med ett utbud som bygger på ett vidgat kulturbegrepp, samt en roll för den regionala nivån i detta. Utredningen anser att kulturskolorna i mycket högre utsträckning ska ges förutsättningar och medel att verka för bland annat:

- Att nå fler barn och unga på deras fria tid, oavsett bostadsort
- Att utveckla kvalitet och erbjuda breddat kultur/konstuttryck
- Att tillämpa ny pedagogik som bygger på ungas delaktighet, oavsett bakgrund
- Att verka i ändamålsenliga lokaler
- Samt skapa kännedom om verksamheterna och bedriva ett utåtriktat arbete, samt i högre grad samverka med regionala kulturinstitutioner

Detta för att komma tillrätta med de olikheter som finns inom och mellan kulturskolorna idag, där snedrekrytering ses som ett av de största problemen. Landstinget Västernorrland anser att man ställt relevanta ”ska-mål” för kulturskolorna i utredningen, och ställer sig bakom ambitionerna för att skapa en mer inkluderande kulturskola i samverkan statlig, regional och kommunal nivå.

Synpunkter på de föreslagna åtgärder som gäller den regionala nivån

Remissyttrandet kommer fortsättningsvis att gälla de delar i betänkandet som direkt berör landstingen samt de delar som rör kultursamverkansmodellen. Inför detta yttrande har dialog förts med företrädare för några kommuner och kulturskolor länet, samt med några av länets kulturkonsulenter.

Kulturplan för Västernorrland 2015 – 2018 beskriver länets kommunala kulturskolor i relation till regionala kulturverksamheter och kultursamverkansmodellen i länet. Sedan 2015 har kulturskolorna tillsammans med kulturverksamheten vid landstinget, samt med kulturkonsulenter i länet verkat för:

- Att de kommunala kulturskolorna ska ha ett arbetssätt som vilar på inkludering, mångfald och jämställdhet
- Att utveckla och fördjupa samarbetet mellan de kommunala kulturskolorna och de regionala kulturinstitutionerna

- Att genom ovanstående verka för ett vidgat kulturbegrepp; scenkonst, kulturarv, bibliotek/litteratur, hemslojd och konst
- Att verka för regional samordning genom ett regionalt resurscentrum

Landstinget Västernorrland ser i betänkandet att ambitionerna och åtgärderna som föreslås för den regionala nivån, väl stämmer överens med det arbetssätt och de ambitioner som processerna för länets andra kulturplan (under 2014) genom samråd ringade in och slog fast.

I betänkandet *En inkluderande kulturskola på egen grund* föreslås ett nytt uppdrag till landstingen – mest logiskt inom kultursamverkansmodellen – något som landstinget välkomnar, förutsatt att minst de medel som föreslås, skjuts till kultursamverkansmodellen. Viss jämförelse mellan denna föreslagna regionala funktion och regional biblioteksverksamhet görs, och det finns många likheter att ta fasta på. Dock vill vi betona de skillnader som finns då den regionala biblioteksverksamheten utgår från lagstiftning, och kulturskolorna föreslås styras av en nationell strategi under en försöksperiod.

Angående den föreslagna försöksperioden föreslår vi dock en längre period, än de beskrivna tre åren. Detta då kulturplaneprocesser och kultursamverkansmodellen båda är processer som kräver tid och resurser för administration och samråd, samt utvecklingsinsatser som bedrivs i projektform över 2-3 år. Dessutom menar vi att ett ytterligare område inom kultursamverkansmodellen, eller ett nytt uppdrag till landstingen, tar mer än tre år att utveckla innan det är verkningsfullt att utvärdera det.

I sammanhanget vill vi även betona att införandet och implementeringen av utredningens resultat jämkas med andra områden som ses över eller setts över inom modellen och beskrivits i handlingsplaner etcetera; bild- och formområdet, kulturarvsområdet, samt processerna kring vad som kallas Kultursamverkansmodellen 2.0.

Landstinget Västernorrland ställer sig positiv till en nationellt samordnande funktion vid Statens kulturråd, men efterlyser tydligare skrivningar gällande uppföljning och statistik. Här ser landstinget att delar av ett nationellt uppdrag bör riktas till Myndigheten för kulturanalys.

Avslutningsvis tillstyrker landstinget det riktade stöd som föreslås för de kulturskolor som verkar i glesare kommuner och områden, där exempelvis utmaningarna hänger ihop med avstånd, och där möjligheter till att delta i kulturskoleverksamheter hänger samman med möjligheter till rörlighet. Att nå fler barn och unga på deras fritid är en stor utmaning som kräver breda lösningar, på flera nivåer.

Kultursamverkan i länet ska präglas av etnisk och kulturell mångfald där mångfald ska ses som en styrka och resurs. Här har samverkan i integrationsarbetet en viktig roll i samarbetet mellan regionen och kommunerna. Dialogen behöver i den delen förbättras och goda exempel behöver lyftas fram.

LANDSTINGET VÄSTNORRLAND

Erik Lövgren
Regionstyrelsens ordförande

Inger Bergström
Regiondirektör